

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

coaliția 2009

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

**COALIȚIA CIVICĂ PENTRU ALEGERI LIBERE ȘI CORECTE
ASOCIAȚIA PROMO-LEX**

RAPORT

**FINANȚELE CONCURENȚILOR ELECTORALI ÎN CADRUL
CAMPANIEI ELECTORALE PENTRU ALEGERILE PARLAMENTARE 2014**

Perioada de monitorizare: 10 octombrie – 30 noiembrie 2014

Publicat la 18 decembrie 2014

Chișinău, 2014

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul Raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri non-profit și fără acordul prealabil al Asociației Promo-LEX cu condiția indicării sursei de informație.

Efortul de monitorizare a alegerilor parlamentare din 30 noiembrie 2014 beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI) și este susținut financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID), National Endowment for Democracy (NED), Consiliul Europei, precum și Fundația Stefan Batory din resursele oferite de Fondul Solidaritate în cadrul Programului “Sprijin pentru Democrație” al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone. Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

CUPRINS

I. REZUMAT

II. ASPECTE FINANCIARE CU CONOTAȚIE ELECTORALĂ DIN PERIOADA DE PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL CAMPANIEI ELECTORALE

- a. Bugetul de Stat pentru anul electoral 2014
- b. Bugetul Comisiei Electorale pentru Campania Electorală
- c. Cadrul normativ cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

III. ASPECTE FINANCIARE DIN PERIOADA ELECTORALĂ

1. Fondul electoral
2. Raportarea financiară
  - 2.1 Veniturile declarate ale Concurenților Electorali
  - 2.2 Cheltuielile Concurenților Electorali reflectate în rapoartele financiare
  - 2.3 Cheltuielile Concurenților Electorali constatate de observatorii Promo-LEX, dar care lipsesc în rapoartele financiare preliminare

IV. RECOMANDĂRI

V. METODOLOGIA DE OBSERVARE A PROMO-LEX

VI. LISTA DE ABREVIERI

I. REZUMAT

Asociația Promo-LEX a desfășurat în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte monitorizarea de lungă durată a perioadei electorale în contextul alegerilor parlamentare din 30 noiembrie 2014. Raportul de față acoperă perioada electorală cuprinsă între 10 octombrie 2014 - 30 noiembrie 2014 și reflectă constatările cu caracter electoral conectate la cadrul juridic corespunzător, care au fost raportate de către observatorii Promo-LEX. De asemenea sunt reflectate modificările normative din perioada pre-electorală care au avut conotații electorale. Analiza comparativă a finanțelor de campanie se bazează pe rapoartele financiare ale partidelor prezentate la CEC, conectate cu constatările observatorilor.

Constatăm că veniturile în conturile “Fond Electoral” ale concurenților electorali au fost bazate pe donațiile a 2219 cetățeni, care au contribuit la fondurile de campanie cu 88 055 552 lei; cotizații de membru de partid a 118 cetățeni în sumă de 13 249 999 lei; 4 persoane juridice, care au contribuit cu 174 746 lei. Alte încasări, exprimate prin virarea sumelor bănești din partea a 2 partide au constituit 15 266 423 lei. Un concurent electoral a beneficiat de un credit de 25 000 lei din partea Ministerului Finanțelor. Veniturile totale declarate ale concurenților electorali au fost de 116 721 720 lei. Comparativ cu campania electorală pentru alegerile parlamentare din 2010, veniturile concurenților electorali au crescut de 3,55 ori sau cu 255,17%.

Pentru Alegerile Parlamentare 2014, plafonul mijloacelor financiare virate în contul electoral al unui concurent electoral (partid, organizație social politică, bloc electoral) a fost stabilit la 55 000 000 lei, cu 60,61% mai mult decât în 2010, iar pentru candidații independenți a fost stabilit la 2 000 000 lei, cu 7,68% mai puțin decât în 2010. Ponderea cea mai mare de completare a plafonului maxim stabilit de CEC a fost de 67,24%, din partea unui concurent electoral. 3 concurenți electorali nu au declarat venituri și cheltuieli.

În ce privește cheltuielile de campanie declarate, 90,5% au fost destinate publicității, 2,56% au fost pentru evenimente publice, 1,28% pentru transport, 1,01% pentru sedii. Alte cheltuieli au fost de 4,65%. Nici un concurent electoral nu a declarat cheltuieli de deplasare. Doar un concurent electoral a raportat cheltuieli pentru recompense voluntarilor. Doar 4 concurenți electorali au raportat cheltuieli privitoare la retribuirea muncii angajaților. În campanie au fost implicați 91 artiști naționali și internaționali, care au fost achitați oficial doar de către 2 concurenți electorali cu suma de 216 481 lei, adică în medie circa 2380 lei pentru fiecare artist, indiferent de numărul de evenimente la care au participat și durata acestora.

Observatorii Promo-LEX au estimat că, cel puțin 14 916 866 lei nu au fost nereflecți în rapoartele financiare. În baza estimărilor, cel puțin 2 concurenți electorali (PDM și PLDM) au depășit cota de 5% pentru care riscă sancțiuni cu anularea înregistrării. Majoritatea cheltuielilor nedeclarete în baza estimărilor Promo-LEX sunt atribuite organizării evenimentelor publice – 11 160 545 lei, ceea ce reprezintă 74,82 % din totalul cheltuielilor nedeclarete estimate.

II. ASPECTE FINANCIARE CU CONOTAȚIE ELECTORALĂ DIN PERIOADA DE PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL CAMPANIEI ELECTORALE

a. Bugetul de Stat pentru anul electoral 2014

Conform Legii bugetului de stat pentru anul 2014 Nr. 339 din 23 decembrie 2013, suma aprobată a veniturilor constituie 27 570 005 100 lei, iar cea a cheltuielilor 30 010 942 800 lei. Deficitul bugetar este de 2 440 937 700 lei.

Comparativ cu anul 2013, care nu a fost un an electoral, deficitul bugetar a crescut cu 29.36% sau cu 553 967 800 lei, constituind suma de 1 886 969 900 lei. În același timp, la capitolul venituri se atestă o mărire a bugetului cu 22.49%, sau cu 3 175 208 500 lei și o sporire a cheltuielilor cu 23.02%, sau cu 5 616 146 200 lei.

b. Bugetul Comisiei Electorale pentru Campania Electorală 2014

Conform Hotărârii CEC Nr. 2120 din 3 septembrie 2013 cu privire la aprobarea devizelor de cheltuieli pentru anul 2014, a fost aprobat devizul de cheltuieli destinat CEC pentru organizarea și desfășurarea Alegerilor Parlamentare din 30 noiembrie 2014 în valoare de 52 001 130 lei. Totodată, 5 709 300 lei sunt prevăzuți pentru funcționarea consiliilor electorale de nivelul doi, iar 30 855 660 lei pentru birourile electorale ale secțiilor de votare. Pentru birourile electorale ale secțiilor de votare din afara țării au fost alocate 4 665 080 lei. comparativ cu alegerile parlamentare din 2010, devizul de cheltuieli alocat CEC a fost de 40 285 300 lei. Prin urmare, putem constata o creștere de 29,10%.

c. Cadrul normativ cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

1. Plafonul mijloacelor financiare virate în fondul electoral al concurentului electoral

La 7 octombrie 2014, CEC a stabilit plafonul mijloacelor financiare ce pot fi virate în fondul electoral al concurentului electoral pentru alegerile parlamentare 2014. Astfel, plafonul pentru partidele politice, organizațiile social-politice și blocuri electorale a fost stabilit la 55 000 000 lei, iar pentru candidații independenți - la 2 000 000 lei.

În cadrul ședinței privind adoptarea hotărârii privind stabilirea plafonului respectiv, raportorul proiectului a argumentat valoarea plafonului, raportându-l la valoarea alocațiilor anuale din bugetul de stat pentru finanțarea partidelor politice care, conform art.28, alin.1 al Legii cu privire la partidele politice, ceea ce constituie 0,2% din veniturile prevăzute din bugetul de stat pentru anul respectiv. CEC nu a argumentat în nici un fel excluderea formulei de calcul, utilizată pentru scrutinul din 2010, care prevedea înmulțirea nr. de alegători (2 662 052) la 50 eurocenți pentru partide, organizații social-politice, blocuri electorale, iar pentru candidații independenți, formula prevedea înmulțirea nr. de alegători la 5 euro cenți. Trebuie de menționat că în rezultatul utilizării unei noi formule, plafonul pentru partide, organizații social-politice, blocuri electorale a fost mărit cu 60,61% comparativ cu alegerile parlamentare anticipate din 28 noiembrie 2010, la care plafonul stabilit a fost de 21 664 445 lei. Pentru candidații independenți, în alegerile Parlamentare din 2010 plafonul a fost de 2 166 444 lei, iar la alegerile Parlamentare din 30 noiembrie 2014 acesta a fost diminuat cu 7,68%.

Prin urmare, constatăm lipsa unor prevederi legale exprese și clare cu privire la stabilirea plafonului pentru mijloacele bănești ce pot fi virate în contul electoral al concurenților. Formula aplicată în 2014, care „de jure” se referă la valoarea alocațiilor anuale din bugetul de stat pentru finanțarea partidelor politice, nu corelează în nici un fel cu criteriul fundamental folosit pentru campaniile electorale – numărul de alegători. Pe de altă parte, trezește semne de îngrijorare faptul că alocațiile din bugetul de stat în limitele menționate mai sus sunt urmează a fi oferite tuturor partidelor pentru un an întreg, pe când un

singur concurent electoral a primit dreptul de a cheltui aceeași sumă de bani în doar două luni de campanie electorală.

Prin majorarea plafonului, CEC a admis indirect și creșterea marjei pentru care un concurent electoral riscă a fi exclus din cursa electorală, în cazul în care se constată nedeclararea sau depășirea cheltuielilor cu 5% peste plafonul mijloacelor din fondul electoral, conform art. 69 al. 4 lit. a) al Codului Electoral. Astfel, dacă în 2010 cota de 5% a constituit 1 083 222 lei, atunci în 2014 această cotă s-a majorat până la 2 750 000 lei.

2. Sursele de finanțare a campaniei electorale

Potrivit art. 25 din Legea nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind Partidele Politice, sursele de finanțare a partidelor politice sunt:

- a) cotizațiile de membru de partid;
- b) donațiile, inclusiv cele colectate în cadrul manifestărilor de agrement, culturale, sportive sau altor manifestări în masă organizate de partid;
- c) alte venituri legal obținute;
- d) credite fără dobândă acordate din bugetul de stat.

3. Cuantumul creditului acordat CE

Conform art. 37, alin.1 al Codului Electoral, Statul ar putea susține material Campania electorală a unui concurent acordând în acest sens credite fără dobândă. Primirea creditelor de la bugetul de stat se face numai prin intermediul unui mandatar financiar, desemnat în acest scop de concurentul electoral. Mandatarul poate fi persoană fizică sau persoană juridică înregistrată la Ministerul Finanțelor, care răspunde solidar cu concurentul electoral ce l-a desemnat.

La 7 octombrie 2014, CEC a stabilit cuantumul creditului fără dobândă acordat concurenților electorali. Astfel, pentru fiecare partid, organizație social-politică și bloc electoral se pot acorda 25 000 lei, pentru fiecare candidat independent - 5 000 lei.

La fel ca și la stabilirea plafonului pentru virarea mijloacelor financiare, CEC nu a oferit o formulă clară de calcul pentru stabilirea sumei creditului.

4. Plafonul donațiilor din partea pers. fizice și juridice

Conform art. 26 al Legii privind partidele politice, o persoană fizică poate face donații unui sau mai multor partide politice. Donațiile făcute de o persoană fizică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 500 de salarii medii lunare pe economia națională stabilite pe anul respectiv. Dacă persoana fizică este membru de partid, în suma menționată se include și suma cotizațiilor de partid plătite de aceasta într-un an. Pe de altă parte, donațiile făcute de o persoană juridică unui sau mai multor partide politice într-un an bugetar nu pot depăși suma a 1000 de salarii medii lunare pe economia națională stabilite pe anul respectiv.

III. ASPECTE FINANCIARE DIN PERIOADA ELECTORALĂ

1. Fondul electoral

Potrivit art. 38, alin. 2, concurentul electoral trebuie să-și deschidă la bancă un cont cu mențiunea „Fond Electoral”, virând în el mijloace financiare proprii, sume bănești primite de la persoane fizice și persoane juridice din țară. Pe parcursul perioadei electorale 25 CE au deschis conturi cu mențiunea „Fond Electoral”. Un singur CE nu a deschis cont „Fond Electoral”, depunând o cerere la CEC în care a declarat că nu va efectua cheltuieli financiare în campanie.

Pe de altă parte, observatorii Promo-LEX au constatat 41 cazuri de activități cu conotație electorală care au fost desfășurate până la deschiderea conturilor cu mențiunea „Fond Electoral”. Respectiv, și CEC a constatat acest fapt avertizând un singur concurent electoral pentru o astfel de abatere.

2. Raportarea financiară

Potrivit art. 38, alin. 8, în campania electorală, CE au obligația de a prezenta, o dată la două săptămâni, organelor electorale respective rapoarte financiare, care trebuie să conțină informații referitoare la venituri și cheltuieli conform destinației.

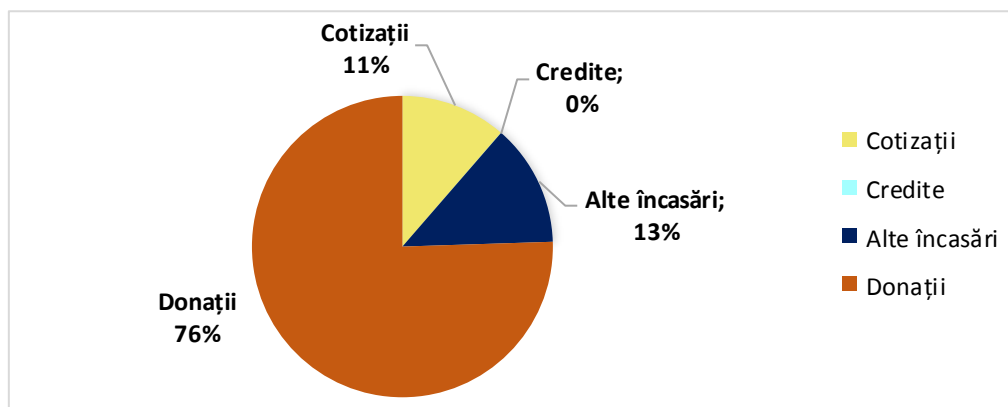
Pentru perioada finală de raportare, din cei 26 CE înscriși inițial în cursa electorală, 24 au depus rapoarte financiare, doi concurenți electorali nu au depus nici un raport financiar, fapt pentru care unul a fost avertizat de CEC și ulterior s-a retras din cursă, iar celălalt nu a efectuat cheltuieli.

2.1 Veniturile declarate ale Concurenților Electorali

Conform raportului final privind volumul contribuțiilor primite de concurenții electorali pe întreaga perioadă a campaniei electorale, din cei 26 concurenți electorali, 23 au indicat viramente în contul „Fond Electoral”. Volumul total al veniturilor declarate de către acești CE este de 116 721 720 lei.

Veniturile acumulate de cei 23 CE pe durata campaniei electorale pentru Alegerile Parlamentare 2014 sunt compuse din:

- 118 cotizații de membru (pentru doar un concurent electoral - PSRM) în sumă de 13 249 999 lei;
- donațiile a 2244 persoane fizice (pentru 21 CE) în sumă totală de 88 055 552 lei, donațiile a 4 persoane juridice în sumă de 174 746 lei pentru 4 CE (PCRM, PLDM, PLR, PPRM);
- veniturile obținute din alte surse constituie 15 266 423 lei, pentru 2 CE (PDM, PP PNT), dar care sunt virate din numele partidelor acestor 2 CE (persoane juridice);
- un concurent electoral (PPCD) a beneficiat de un credit fără dobândă acordat din partea

Ministerului Finanțelor al RM în sumă de 25 000 lei. (fig.1.1)

Figura 1.1 Sursele de finanțare utilizate de CE

În baza rapoartelor financiare veniturile indicate de PLDM sunt de 36 980 700 lei, PDM – 35 020 956 lei, PSRM – 13 249 999 lei, PP „Patria” – 12 897 000 lei, PLR – 4 632 660 lei, PP „PNT” – 4 191 423 lei, PCRМ – 3 773 158 lei, PL – 3 035 690 lei, PPRM – 1 169 286 lei, PP „UCM” – 317 747 lei, BE „AMUV” – 293 520, 46 lei, PP „Renaștere” – 249 400 lei, MPA – 209 040 lei, PFP – 186 069 lei, CI Oleg Cernei – 183 200 lei, CI Pleșca Valeriu – 179 341,50 lei, PP „PCR” – 36 430 lei, CI Doga Anatolie – 36 100 lei, PPCD – 35 600 lei, PAD – 22 000 lei, PNL – 17 134 lei, PVE – 10 700 lei, PDA și PP PM – 0 lei. (fig. 1.2)

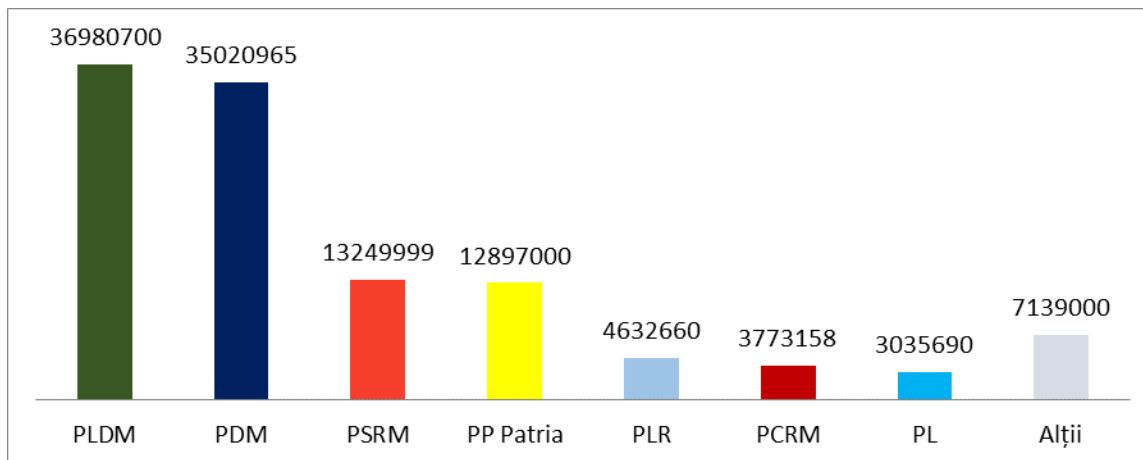

Figura 1.2 Veniturile concurenților electorali

Pentru întreaga perioadă a campaniei electorale, potrivit rapoartelor financiare finale, PLDM a utilizat – 67,24% din plafonul maxim stabilit de CEC, PDM - 63,68%, PSRM – 24,10%, PP „Patria” – 23,45%, PLR – 8,43%, PCRМ – 6,86%, PL – 3,65%, ceilalți {(5,36 %) + PP „PNT” (7,62%,)} – 12,98% (fig. 1.3)

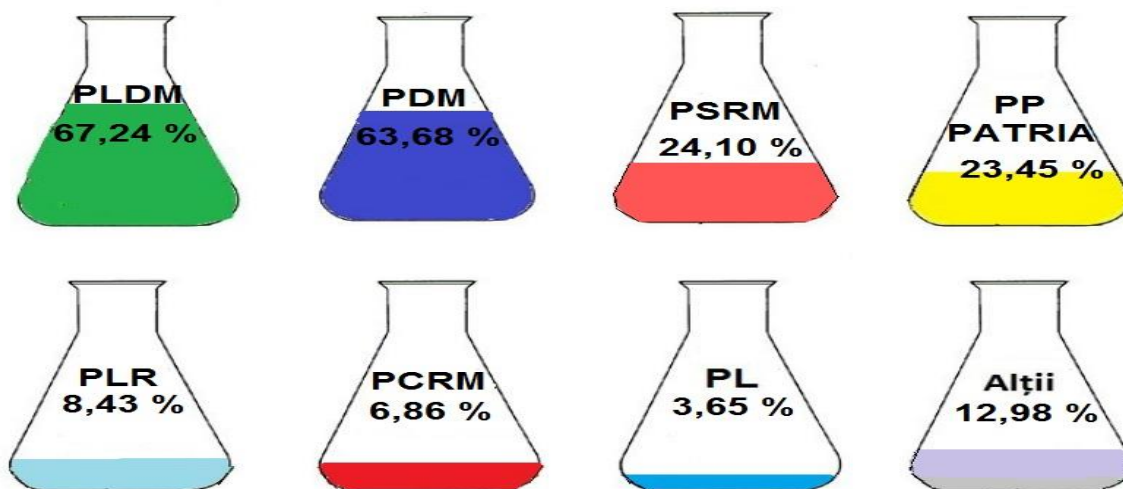

Figura 1.3 Ponderea totală a veniturilor din plafonul maxim stabilit de 55 mln. Lei

Conform analizei efortului de monitorizare Promo-LEX, au fost stabilite 4 categorii de venituri: „foarte mari” – peste 1 mln lei, la care au contribuit 14 persoane: (PLDM – 7, PP „Patria” – 5, PP „PNT” – 1, PDM – 1); „mari” – de la 100 mii până la 1 mln lei, la care au contribuit 172 persoane: (PLDM – 92, PSRM – 28, PLR – 24, PP „Patria” – 18, PDM – 4, PL – 2, PCRМ, PPRM, BE „AMUV”, CI Pleșca Valeriu – câte o persoană); „medii” – de la 75 mii lei până la 100 mii lei, la care au contribuit 132 persoane: (PSRM – 70, PDM – 36, PLDM – 12, PLR – 4, PP „Patria” – 4, PL – 2, PCRМ – 2, PPRM – 1, PP „UCM” – 1p); „alte venituri” – până la 75 mii lei, la care au contribuit 2049 persoane: (PDM – 1186,

PCR – 370, PLDM – 207, PPRM – 86, PP „Renaștere” – 65, PLR – 21, PSRM – 20, PL – 20, CI Oleg Cernei – 20, PPCR – 10, MPA – 10, PP „Patria” – 9, PP „UCM” – 7, PNL - 6, BE „AMUV” și PVE – câte 3, PAD și PFP – câte 2, CI Doga Anatolie și PVE – câte o persoană). (fig. 1.4)

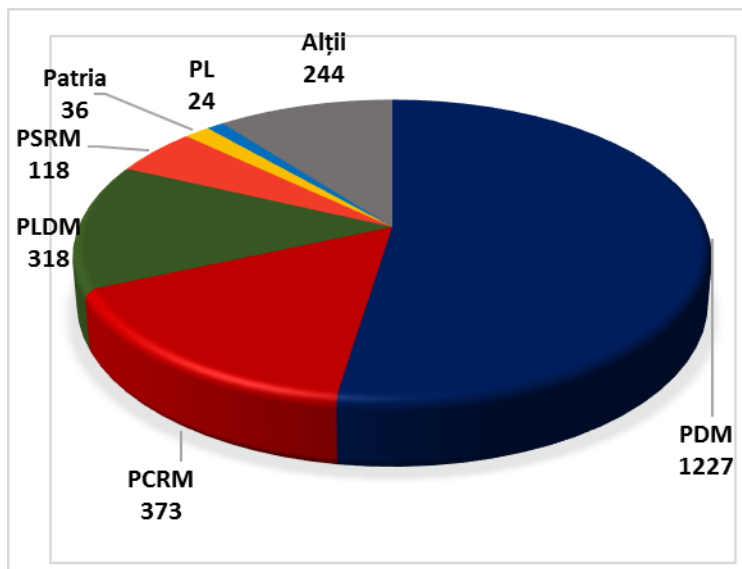

Figura 1.4 Numărul de persoane care au făcut viramente

Comparativ cu campania electorală pentru alegerile parlamentare din 2010, veniturile concurenților electorali au crescut de 3,55 ori în scrutinul din 2014. În campania pentru alegerile parlamentare din 2010, veniturile au fost de 32 863 389,65 lei.

2.2 Cheltuielile Concurenților Electorali reflectate în rapoartele financiare

a. Locațiunea încăperilor

Potrivit rapoartelor financiare, la capitolul locațiunea încăperilor au raportat 13 CE, cheltuieli în sumă de 1 174 102 lei (1,01% din totalul cheltuielilor).

Din aceștia, doar 6 CE au raportat pentru locațiunea încăperilor permanente, cheltuieli în sumă de 465 786 lei: (PP „Patria”, PSRM, PP „UCM”, PPRM, PNL, PPCR).

La capitolul locațiunea încăperilor temporare (săli), doar 8 CE au raportat cheltuieli în sumă de 701 898 lei: (PDM, PSRM, PCR, PP „Patria”, PL, PAD, PLDM, PLR).

Pentru servicii aferente încăperilor au raportat doar 4 CE, cheltuieli în sumă de 6 479,7 lei: (PP „Patria”, PP „UCM”, PPRM, CI Oleg Cernei).

b. Cheltuieli de transport

Potrivit rapoartelor financiare, doar 7 CE au raportat cheltuieli în sumă de 1 495 062,8 lei (1,28% din totalul cheltuielilor). Din această sumă, 114 062 lei au fost cheltuiți pentru servicii de transport de către 3 CE (PDM, PSRM, PP „Patria”). Pentru combustibil, 5 CE au cheltuit 1 359 000 lei: (PP „Patria”, PLDM, PDM, PSRM, MPA și PP „Renaștere”) iar pentru întreținerea mijloacelor de transport a raportat cheltuieli un singur CE (PCR).

c. Locațiunea altor mijloace fixe și omvsd

Potrivit rapoartelor financiare, 2 CE (PCR, PLR) au raportat cheltuieli în sumă de 22 040 lei pentru locațiunea altor mijloace fixe și omvsd (0,02 % din totalul cheltuielilor);

d. Retribuirea muncii

Potrivit rapoartelor financiare, 4 CE (PSRM, PLR, MPA, PP „Patria”) au raportat cheltuieli în sumă de 252 633 mii lei (0,22 % din totalul cheltuielilor) pentru remunerarea personalului.

e. Recompense

Potrivit rapoartelor financiare, doar un concurent electoral a raportat cheltuieli pentru recompensele voluntari/agitatori (PP „Patria”), în sumă de 950 125 lei (0,81 % din totalul cheltuielilor).

f. Cheltuieli de publicitate

Potrivit rapoartelor financiare, pentru perioada de raportare la capitolul publicitate, 22 CE au indicat cheltuieli în sumă de 105 633 580 lei (90,50 % din totalul cheltuielilor). (fig. 1.5)

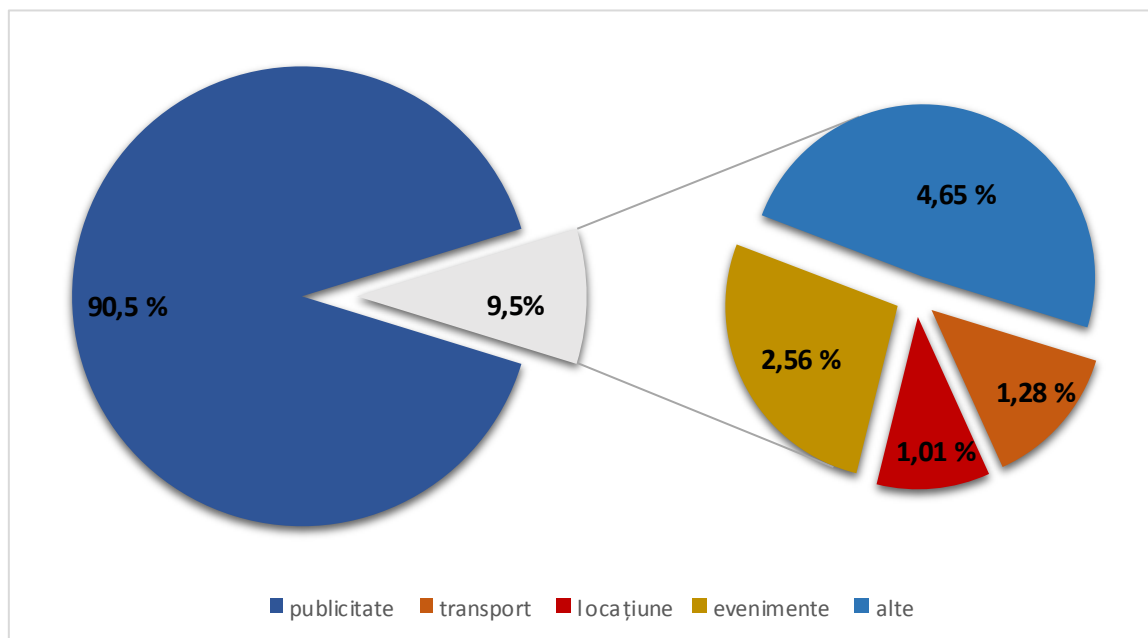

Figura 1.5 Pondere cheltuielilor raportate

g. Evenimente publice

Potrivit rapoartelor financiare, pentru evenimente publice, 7 CE au raportat cheltuieli în sumă de 2 982 898 lei (2,56 % din totalul cheltuielilor). Acești CE sunt PDM, PLR, PLDM, PP „Patria”, BE „AMUV”, PNL și PP „PNT”. Doar 2 CE (PLDM și PP „Patria”) au raportat cheltuieli pentru onorarii artiști în sumă de 216 481 lei.

h. Servicii de consultanță

Potrivit rapoartelor financiare, doar un concurent electoral (PLR) a raportat cheltuieli pentru servicii de consultanță în sumă de 10 000 lei. (0,01 % din totalul cheltuielilor).

i. Cheltuieli de deplasare

Potrivit rapoartelor financiare, nici un concurent electoral nu a raportat cheltuieli de deplasare.

j. Servicii bancare

Potrivit rapoartelor financiare, 20 CE au raportat cheltuieli la capitolul servicii bancare, în sumă de 62 690 lei (0,05 % din totalul cheltuielilor).

k. Servicii de întreținere a sediilor permanente (apă, canalizare, gaz, energie termică etc.)

Potrivit rapoartelor financiare, doar 2 CE au raportat cheltuieli în sumă de 3 365 lei (0,003% din totalul cheltuielilor).

l. Servicii de comunicații

Potrivit rapoartelor financiare, la capitolul servicii de comunicații au raportat 3 CE cheltuieli în sumă de 328 732 lei (0,28% din totalul cheltuielilor): PP „Patria”, PSRM, PP „Renaștere”, PNL.

m. Materiale (OMVSD, rechizite de birou)

Potrivit rapoartelor financiare, la capitolul materiale a raportat 1 CE (PP „Patria”), cheltuieli în sumă de 7 618 lei (0,001% din totalul cheltuielilor).

Comparativ cu campania electorală pentru alegerile parlamentare din 2010, cheltuielile concurenților electorali au crescut de 3,55 ori în scrutinul din 2014. În campania pentru alegerile parlamentare din 2010, veniturile au fost de 32 708 084, 94 lei. Pentru vizualizarea veniturilor și cheltuielilor pentru scrutinele din 2010 și 2014, vedeți (fig. 1.6)

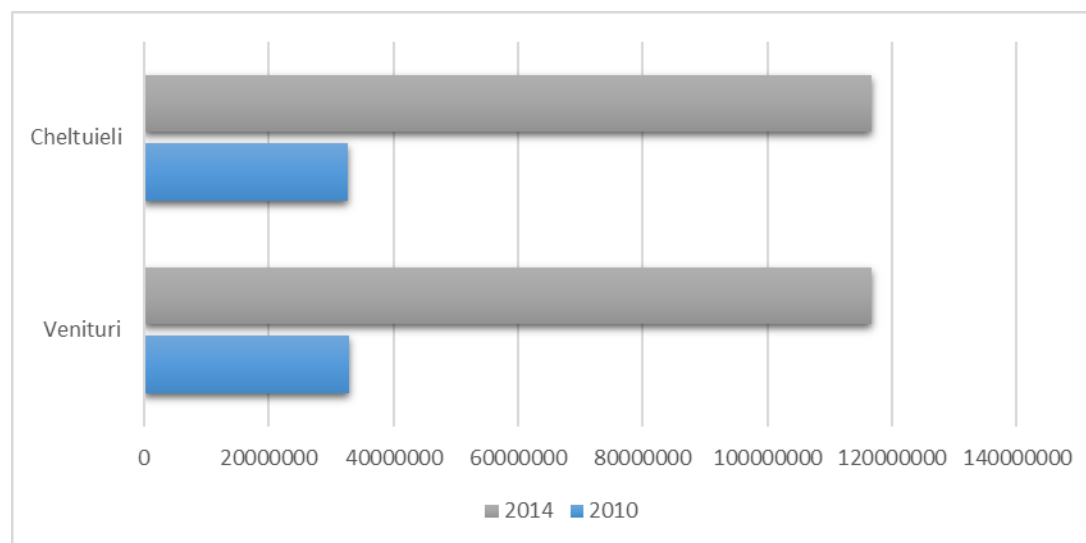

Figura 1.6

2.3 Cheltuielile Concurenților Electorali constatate de observatorii Promo-LEX, dar care lipsesc în rapoartele financiare preliminare

a. Locațiunea încăperilor

Observatorii Promo-LEX au constatat că doar 15 CE au utilizat în campania electorală sedii (PDM, PLDM, PCR, PSRM, PL, PP „Patria”, PPRM, PLR, PP „Renaștere”, MPA, PNL, PPCD, BE „AMUV”, PFP, PAD). Potrivit observatorilor, cei 15 CE au utilizat cel puțin 227 sedii în 32 de centre raionale, municipiile Chișinău, Bălți și UTAG. Din cele 227 sedii teritoriale raportate de observatorii Promo-LEX: PDM a utilizat 36 de sedii (2537 m²), PLDM – 35 (1230 m²), PCR – 34 (1662 m²), PSRM – 29 (1133 m²), PL – 27 (1301 m²), PP „Patria” – 17 (733 m²); PPRM – 14 (271 m²); PLR – 14 (445 m²); PP „Renaștere” – 9 (226 m²); MPA – 4 (158 m²); PNL – 3 (112 m²); PPCD – 2 (55 m²); BE „AMUV” – 1 (23 m²); PAD – 1 (14 m²); PFP – 1 (12 m²).

Conform analizei efortului de monitorizare Promo-LEX, prețul minim pentru chiria lunară a unui metru pătrat de spațiu este: 50 lei (pentru orașe și localități suburbane din componența municipiilor), 80 lei (pentru mun. Bălți) și 100 lei (pentru mun. Chișinău).

PDM – estimat 344 900 lei, raportat - 486 503 lei; PLDM – estimat 141 700 lei, raportat - 1 500 lei, astfel în raportul său nu se regăsesc cel puțin 140 200 lei; PCR – estimat 227 380 lei, raportat – 59 494 lei, astfel în raportul său nu se regăsesc cel puțin 167 886 lei; PSRM – estimat 149 700 lei, raportat - 254 200 lei; PL – 185 900 lei, raportat - 43 350 lei, astfel în raportul său nu se regăsesc cel puțin 142 550 lei; PP „Patria” – estimat 81 700 lei, raportat - 260 240 lei; PPRM – 27 070 lei, raportat - 25 780 lei, astfel în raportul său nu se regăsesc cel puțin 1 290 lei; PLR – 61 900 lei, raportat - 1 000 lei, astfel în raportul său nu se regăsesc cel puțin 60 900 lei; PP „Renaștere” – estimat 22 600 lei, raportat - 0 lei; MPA – estimat 25 400 lei, raportat – 0 lei; PNL – estimat 16 200 lei, raportat - 3 617 lei, astfel în raportul său nu se regăsesc cel puțin 12 583 lei; PPCD – estimat 10 000 lei, raportat – 0 lei; BE „AMUV” – estimat 4 600 lei, raportat – 0 lei; PFP – estimat 1 200 lei, raportat – 0 lei; PAD – estimat 700 lei, raportat – 6 909 lei.

Pentru cele 227 de sedii ale celor 15 CE, constatate de observatorii Promo-LEX și în urma calculelor comparative cu datele din rapoartele financiare ale CE vizați, a fost estimat quantumul minim real al cheltuielilor de locațiune neraportate - 592 209 lei.

b. Cheltuieli de transport

Observatorii Promo-LEX au raportat utilizarea transportului în RM cu scop electoral de către cel puțin 10 CE. Pentru calcularea cheltuielilor de combustibil, efortul de monitorizare Promo-LEX a luat drept bază de calcul nr. de km parcurși de fiecare unitate de transport a CE raportată de observatori înmulțit la tariful minim pe țară pe 1km - 4,40 lei.

În urma constatărilor observatorilor Promo-LEX și a calculelor de rigoare, PDM a utilizat cel puțin 101 unități de transport și a parcurs cel puțin 35 465 km, cheltuieli estimate – 156 046 lei, raportate – 3000 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar sunt de cel puțin la 153 046 lei. PLDM a utilizat cel puțin 80 unități de transport și a parcurs cel puțin 33 240 km, cheltuieli estimate – 146 256 lei, raportate – 40 000 lei, cheltuielile nereflectate sunt de cel puțin 106 256 lei. PCR a utilizat cel puțin 34 unități de transport și a parcurs cel puțin 14 825 km, cheltuieli estimate – 65 230 lei, raportate – 0 lei. PSRM a utilizat cel puțin 35 unități de transport și a parcurs cel puțin 11 875 km, cheltuieli estimate – 52 250 lei, raportate – 10 000 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar sunt de cel puțin 42 250 lei; PP „Patria” a utilizat cel puțin 15 unități de transport și a parcurs cel puțin 8931 km, cheltuieli estimate – 39 296 lei, raportate – 1 175 000 lei, cheltuielile nereflectate - 0 lei. PL a utilizat cel puțin 22 unități de transport și a parcurs cel puțin 5 167 km, cheltuieli estimate – 22 735 lei, raportate – 0 lei. PP „Renaștere” a utilizat cel puțin o unitate de transport și a parcurs cel puțin 3 350 km, cheltuieli estimate – 14 740 lei, raportate – 130 000 lei, cheltuieli nereflectate - 0 lei. MPA a utilizat cel puțin 3 unități de transport și a parcurs cel puțin 690 km, cheltuieli estimate – 3 036 lei, raportate – 0 lei. PFP – 500 km, cheltuielile estimate - 2 200 lei, raportate – 0 lei. BE „AMUV” a utilizat cel puțin o unitate de transport și a parcurs cel puțin 475 km,

cheltuieli estimate - 2 090 lei, raportate – 0 lei. PLR a utilizat cel puțin o unitate de transport și a parcurs cel puțin 200 km, cheltuielile suportate - 880 lei.

Pentru parcurgerea a cel puțin 114 718 km, au fost estimate cheltuieli totale de cel puțin 397 723 lei.

c. Retribuirea muncii

Conform constatărilor observatorilor Promo-LEX, 12 CE au implicat în campanie electorală cel puțin 379 angajați din reprezentanțele centrale și teritoriale ale partidelor: PDM – 57, PLDM - 67, PCRМ - 69, PSRM - 50, PL - 41, PP „Patria” - 25, PPRM - 23, PLR – 19, PP „Renaștere” - 16, MPA și PNL – câte 5, PPCD – 2.

Potrivit Hotărârii nr. 165 din 09 martie 2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real este de 1650 lei pe lună, calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună.

Astfel, pentru PDM au fost estimate cheltuieli – 188 100 lei, raportate – 0 lei. PLDM: estimate - 221 100 lei, raportate – 0 lei. PCRМ: estimate - 227 700 lei, raportate – 0 lei. PSRM: estimate - 165 000 lei, raportate – 189 592 lei; PL: estimate - 135 300 lei, raportate – 0 lei; PLR: estimate - 51 300 lei, raportate – 54 864 lei; PP „Patria”: estimate - 82 500 lei, raportate - 4000 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar sunt de cel puțin 78 500 lei; PPRM: estimate - 75 900 lei, raportate – 0 lei; PP „Renaștere”: estimate - 52 800 lei, raportate – 0 lei; MPA: estimate 16 500 lei, raportate 4377,4 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar sunt de cel puțin 12 122,6 lei; PNL: estimate - 16 500 lei, raportate – 0 lei; PPCD: estimate - 6 600 lei, raportate – 0 lei.

Pentru retribuirea muncii celor 379 de persoane angajate au fost estimate cheltuieli totale în sumă de 1 014 622 lei.

d. Recompense pentru voluntari/agitatori

Observatorii Promo-LEX au raportat implicarea a cel puțin 4032 voluntari în activitatea electorală a 10 CE. PLDM – cel puțin 835 în 30 raioane, PDM – cel puțin 1028 voluntari în 25 raioane, PCRМ – 731 în 16 raioane, PSRM – 463 în 30 raioane, PL – 94 în 5 raioane, PP „Patria” – cel puțin 357 în 26 raioane, PPCD – cel puțin 23 în 2 raioane, PP „Renaștere” – cel puțin 20 în 4 raioane, MPA – 74 într-un raion, PPRM – 234 în 8 raioane.

Efortul de monitorizare Promo-LEX, în baza raportărilor observatorilor săi, a estimat pentru 1 zi de agitație electorală a unui voluntar/agitator recompense medii cuprinse între 42 și 200 lei pentru 10 CE. În baza calculelor, PDM a cheltuit 205 600 lei, recompensa zilnică medie fiind de 200 lei; PLDM – 146 125 lei, recompensa zilnică medie fiind de 175 lei; PCRМ – 91 375 lei, recompensa zilnică medie fiind de 125 lei; PSRM – 57 875 lei, recompensa zilnică medie fiind de 125 lei; PL – 11 750 lei, recompensa zilnică medie fiind de 125 lei; „Patria” – 39 270 lei, recompensa zilnică medie fiind de 110 lei; PPRM – 9 828 lei, recompensa zilnică medie fiind de 42 lei; MPA – 3 700 lei, recompensa medie fiind de 50 lei; PPCD – 1 725 lei, recompensa zilnică medie fiind de 75 lei; PP „Renaștere” – 1 400 lei, recompensa zilnică medie fiind de 70 lei.

De remarcat este faptul că doar un concurent electoral a reflectat cheltuieli la capitolul respectiv în raportul financiar (PP „Patria” - 950 125 lei). Recompensele indicate pentru fiecare concurent electoral au fost declarate observatorilor Promo-LEX de către agitatori.

Conform calculelor Efortului de monitorizare Promo-LEX, suma totală neraportată pentru recompense destinate voluntarilor/agitatorilor este de cel puțin 529 378 lei.

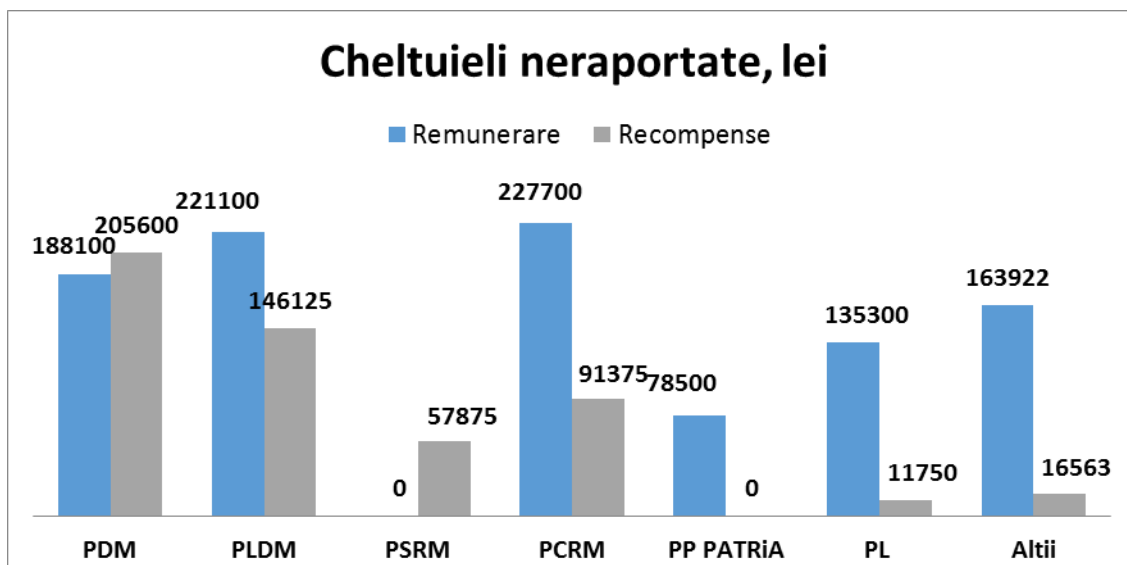

Figura 1.7

e. Cheltuieli de publicitate

Potrivit observatorilor Promo-LEX, 9 CE au omis reflectarea anumitor cheltuieli de publicitate în rapoartele financiare depuse la CEC. Asociația Promo-LEX, în prezentul raport nu a monitorizat publicitatea la radio și televiziune, totuși observatorii nu au putut trece cu vederea și au estimat cheltuielile care în mod logic urmau a fi suportate de concurentul PDM în legătură cu reflectarea evenimentelor desfășurate în sursele mass-media, adică a celor 2 concerte electorale difuzate în direct de către postul TV „PRIME” (detaliile privind estimarea costurilor respective sunt reflectate mai jos, la capitolul f. Evenimente publice).

Conform verificărilor observatorilor Promo-LEX, prețul minim lunar estimativ pentru plasarea unui billboard 6x3m² este de cel puțin 5 650 lei, unui banner 6x2m² este de cel puțin 2 000 lei, unei unit. de poster format A3, hârtie lucioasă – 2,5 lei pentru un tiraj de 5 000, unei unit. de poster A3, hârtie mată – 1,5 lei pentru un tiraj de 15 000, costul unei unit. de broșuri, 66 pagini – 9,9 lei la un tiraj de 5 000 ex., costul unei unit. de ziar – 0,48 lei la un tiraj 100 000 ex. Prețul unui articol pe pagină A4, în presa locală variază între 1 900 și 2 900 lei, în mun. Chișinău este de cel puțin 5000 lei, în publicația “VIP Magazin” este de 20 000 lei.

Privitor la concurentul electoral PSRM, observatorii Promo-LEX au raportat publicitate electorală neraportată în cel puțin 2 publicații de circulație republicană: „Экономическое обозрение” – 1 pag. „Kommersant” – 3 pag. A mai fost raportat ziarul de partid „Социалисты” - nr. 29 din 25.10.14, nr. 30 din 01.11.14 și nr. 31 din 07.11.14, comenzile nr. 1309, 1351, 1403 – tiraj total 500 000 ex. Cheltuielile neraportate estimate sunt de cel puțin 260 000 lei.

Privitor la concurentul electoral PLDM, observatorii Promo-LEX, au raportat cel puțin 2 tipuri de materialele volante ale CE care nu se regăsesc în raportul financiar. (Postere A3, hârtie lucioasă - TEU com. Nr. 5013, tiraj 50 000 ex.; TEU com. Nr. 4930 tir. 50 000 ex.). Cheltuielile neraportate sunt estimate la cel puțin 150 000 lei.

Privitor la concurentul electoral PDM, observatorii Promo-LEX au raportat publicitate electorală în cel puțin 6 publicații de circulație republicană: „Săptămâna” – 3,5 pag., „Timpul” – 2 pag., „Ziarul de Gardă” – 0,5 pag., „Экономическое обозрение” – 2,5 pag., „Kommersant” – 0,5 pag., “VIP Magazin” – 4 pag. Cheltuielile neraportate estimate sunt de cel puțin 125 000 lei.

Privitor la concurentul electoral PP „Renaștere”, observatorii Promo-LEX au raportat 4 unități de billboard standard, 1 banner standard, postere A3 cu tirajul 50 000. PP „Renaștere” nu a raportat la acest capitol nimic. Potrivit estimărilor Promo-LEX, suma s-ar ridica la cel puțin 79 600 lei.

Privitor la concurentul electoral PPCD, observatorii Promo-LEX au raportat publicitate electorală în cel puțin o publicație de circulație republicană: „Flux” – 6 pag. și distribuire de broșuri “Planul Roșca”. Conform analizelor efortului de monitorizare Promo-LEX, broșura “Planul Roșca”, 66 pagini, tipografia “Prag-3” SRL, tiraj 5 000 ex., din data de 04.11.2014 nu se regăsește în rapoartele financiare ale CE. Cheltuielile neraportate sunt estimate sunt la cel puțin 60 000 lei.

Privitor la concurentul electoral PL, observatorii Promo-LEX au raportat prezența publicității electorale în cel puțin 3 publicații de circulație republicană și 3 publicații de circulație regională: „Timpul” – 1 pag., „Vocea Poporului” – 0,5 pag., „Ziarul de Gradă” - 0,5 pag, „Cuvântul” – 1 pag., „Observatorul de Nord” – 1,5 pag și „Ziarul Nostru” – 1 pag. Cheltuielile neraportate estimate sunt de cel puțin 16 650 lei.

Privitor la concurentul electoral PCRM, observatorii Promo-LEX au raportat publicitate electorală în cel puțin 2 publicații de circulație republicană și una regională: „Экономическое обозрение” – 1 pag., „Moldova Independentă” – 3 pag și “Actualități Floreștene” – 0,5 pag. Cheltuielile neraportate estimate sunt de cel puțin 15 950 lei.

Privitor la CI Oleg Cernei, observatorii Promo-LEX au raportat publicitate electorală în cel puțin 2 publicații de circulație republicană: „Săptămâna” – 2 pag. și „Ziarul de Gardă” – 1 pag. Cheltuielile neraportate estimate sunt de cel puțin 15 000 lei.

Privitor la concurentul electoral BE „AMUV”, observatorii Promo-LEX au raportat cel puțin 3 unități de banner standard într-un raion. Cheltuielile neraportate estimate sunt de cel puțin 6 000 lei.

Conform calculelor Efortului de monitorizare Promo-LEX, suma totală neraportată pentru cheltuieli de publicitate este de cel puțin 728 200 lei.

f. Evenimente publice

Potrivit observatorilor Promo-LEX, cel puțin 6 concurenți electorali au efectuat cheltuieli pentru organizarea a 181 concerte, 7 discoteci, 2 evenimente de lansare în campanie și 2 concerte în afara țării. Cel puțin 91 artiști au fost implicați în concertele respective.

PLDM a organizat cel puțin 98 concerte în 30 raioane, 3 discoteci în 2 raioane, un eveniment de lansare în campanie și cel puțin 2 concerte în afara țării. Pentru PLDM au evoluat cel puțin 46 artiști (trupa „Akord”, N. Barbu, A. Puică, I. Palade, trupa „3SudEst”, E. Doga, D. Sulac, Isidor, N. Glib, P. Parfenii, A. Moon, Z. Julea, A. Latîșev, Gh. Țopa, I. Suceanu, I. Raiburg, actorii - G. Pîrlea, N. Godina, Eduard Cernat, Aliona Olenic, V.Țapu și I. Grosu; interpretul Fuego, M. Șura, Aura, D. Sulac, A. Barbu, A. Mîrzenco, formația “Drîmba”, trupa „Catharsis”, D. Gherman, orchestra de muzică populară „Lăutarii” – A. Dabija, L. Bejenaru, N. Cibotaru și I. Căpraru, G. Voinovanu, N. Crulicovschi, S. Grigore, actorii teatrului I. L. Caragiale – I. Rusu, V. Cazacu, J. Cucuruzac, M. Curagău, trupa „Mandinga”, trupa „Discoteca Avaria”, V. Boghean). Costurile pentru serviciile artiștilor au fost estimate la cel puțin 2 261 870 lei, cheltuieli raportate – 180 931 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar sunt de cel puțin 2 080 939 lei. Costurile pentru locațiunea încăperilor: estimate - 116 600 lei, raportate – 46 880 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar sunt de cel puțin 69 720 lei. Suma cheltuielilor totale nereflectate în raportul financiar al CE este de cel puțin 2 150 659 lei.

PDM - cel puțin 67 concerte cu caracter electoral în 31 raioane și 4 discoteci în 3 raioane. Pentru PDM au evoluat cel puțin 39 artiști (I. Suceanu, C. Prepeliță, I. Raiburg, V. Lungu, A. Ochișanu, Z. Julea, N. Ciobanu, V. Dani, M. Pavel, A. Lazariuc, A. Ursu, N. Gordienco, S. Latîșev, C. Burlacu, C. Țepeș, D. Gherman, M. Sarabaș, V. Cojocar, I. Rusu, N. Stratan, orchestra de muzică populară a r. Fălești, I. Istrati, M. Ciobanu, Kapushon, un DJ și un MC, A.Vdovicenco, D. Arseni, Filip Kirkorov, Laima Vaikule, Nicolai Baskov, Maxim Galkin, prezentator Andrei Malahov, Toto Cutugno, Ștefan Bănică

Junior, Smiley, Holograf, Chris Norman, Francesco Napoli și Anastasia Lazariuc). Costurile pentru serviciile artiștilor au fost estimate la 7 995 990 lei, cheltuieli raportate – 0 lei.

Potrivit formularului de raport financiar, fiecare concurent electoral urma să indice la rubrica 3.7.8 cheltuielile suportate pentru reflectarea evenimentelor desfășurate, în sursele mass-media. Astfel, PDM a organizat 2 concerte cu durata fiecăruia de 3 ore (180 min.). Aceste concerte au fost reflectate timp de 6 ore (360 min.) în prime-time de către postul de televiziune „PRIME”. Conform declarației privind politica editorială a Prime TV, pentru reflectarea campaniei electorale la alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014 a fost stabilit tariful de 4800 EUR/1 min. cu TVA (89 760 lei/1 min. cu TVA), iar conform Codului Electoral, pe durata campaniei fiecare CE a beneficiat de doar 2 min. de publicitate electorală zilnic. Astfel pentru estimarea cheltuielilor pentru reflectarea concertelor respective în 2 zile diferite, au fost suportate cheltuieli de cel puțin 359 040 lei. Pentru restul 356 minute de emisie, calculul a fost efectuat reieșind din suma de 72 EUR/min. cu TVA (1346 lei/1 min. cu TVA), adică prețul solicitat de postul de televiziune „PRIME” pentru publicitatea socială. În acest fel, potrivit estimărilor minime efectuate de către observatorii Promo-LEX, reflectarea celor 356 minute de concert electoral ar fi generat cheltuieli de cel puțin 479 176 lei. Respectiv pentru cele 6 ore de emisie, concurentul electoral PDM urma să includă în raportul financiar la rubrica 3.7.8 cheltuieli totale de cel puțin 838 216 lei.

Suma totală a cheltuielilor nereflectate în raportul financiar al CE PDM este de cel puțin 8 834 206 lei.

PLR – cel puțin 2 concerte într-o localitate. Pentru PLR au cântat cel puțin 2 artiști – trupa „Direcția 5”, I. Cuciuc. Costurile pentru serviciile artiștilor au fost estimate la cel puțin 46 750 lei, cheltuieli raportate – 0 lei. Suma cheltuielilor nereflectate în raportul financiar al CE este de cel puțin 46 750 lei.

PL – un eveniment de lansare în campanie și 8 concerte. Pentru PL au evoluat cel puțin 6 artiști - un grup de lăutari din Chișinău, ansamblul etnofolcloric “Opincuța”, Ricky Ardezeanu, ansamblul etnofolcloric „Plăieșii”, ansamblul de dans popular „Moștenitorii”, Z. Julea, A. Barbu. Costurile pentru serviciile artiștilor au fost estimate la cel puțin 80 330 lei, cheltuieli raportate – 0 lei. Suma cheltuielilor nereflectate în raportul financiar al CE este de cel puțin 80 330 lei.

PCRM – 6 concerte în 5 raioane. Pentru PCRM au evoluat cel puțin 2 artiști - M. Șura și C. Moscovici. Costurile pentru serviciile artiștilor au fost estimate la cel puțin 48 600 lei, cheltuieli raportate – 0 lei. Suma cheltuielilor nereflectate în raportul financiar al CE este de cel puțin 48 600 lei.

PP „Patria” a organizat cel puțin 2 concerte într-un raion. Pentru PP „Patria” au evoluat cel puțin 2 artiști – G. Țopa și Mc Gootsa. Costurile pentru serviciile artiștilor au fost estimate la 20 600 lei, cheltuieli raportate – 35 550 lei.

Conform calculelor Efortului de monitorizare Promo-LEX, suma totală neraportată pentru cheltuieli la capitolul evenimente publice este de cel puțin 11 160 545 lei.

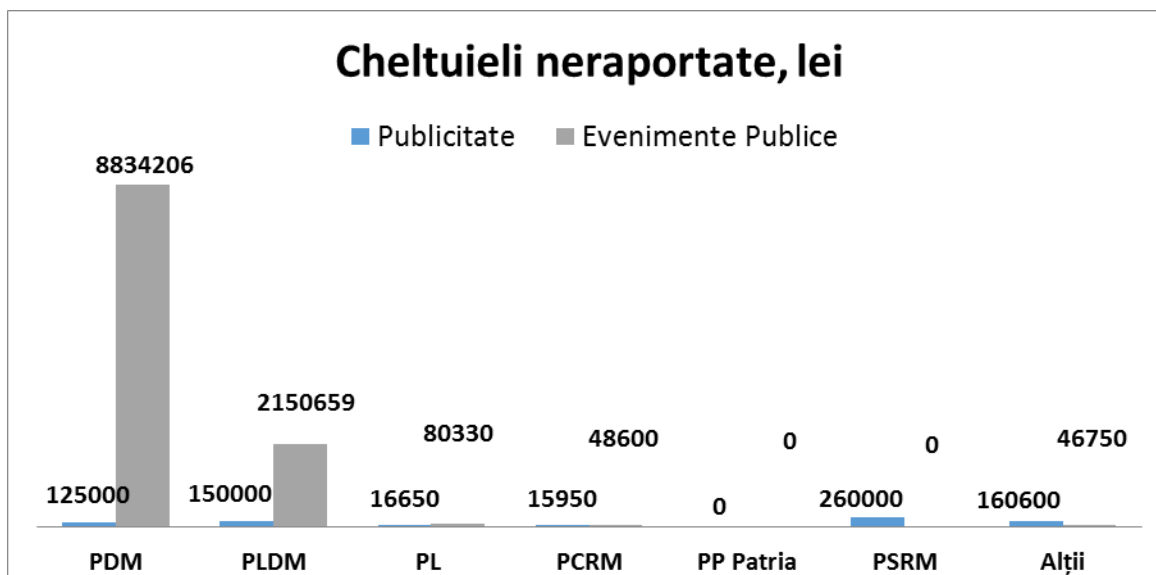

Figura 1.8

g. Cheltuieli de deplasare

Observatorii Promo-LEX au raportat, că în perioada monitorizată, cel puțin 4 CE (PLDM, PSRM, PDM și PL) au efectuat cheltuieli de deplasare în scop electoral. Deplasările au avut destinația a cel puțin 18 orașe diferite din 6 țări.

Efortul de monitorizare Promo-LEX a estimat costuri minime pentru cursele de zbor, tur-retur: Chișinău – Moscova, estimată la 2 431 lei; Chișinău – Sankt Petersburg, estimată la 2 038 lei; Chișinău – Soci, estimată la 2 412 lei; Moscova – Tiumen, estimată la 3 983,1 lei; Moscova – Surgut, estimată la 3 347 lei; cursele Chișinău - Torino, Verona, Bologna, Milano – toate estimate la 1 870 lei; Chișinău – Atena, estimată la 3 702,6 lei; Chișinău – Paris, estimată la 4 076 lei; Curse de autocar, tur-retur: Chișinău – București, 500 lei; Chișinău – Constanța, 500 lei, Chișinău – Galați, 400 lei.

PSRM a efectuat cel puțin 7 întâlniri dintre care 5 cu alegătorii: la Moscova, Sankt Petersburg, Soci, Tiumen și Surgut (02.11.14 – 04.11.14). Cheltuielile estimate sunt de cel puțin 14 212 lei. Pentru cele 2 întâlniri cu oficialii din Federația Rusă la care au participat 2 candidați din partea PSRM, la Moscova (04.11.14, 18.11.14) au fost estimate cheltuieli minime în sumă de 9 724 lei. Cheltuielile estimate totale sunt de cel puțin 23 936 lei. Cheltuielile de deplasare nu se regăsesc în rapoartele financiare ale PSRM.

PLDM a efectuat cel puțin 11 întâlniri cu alegătorii din orașele Milano, Galați și Constanța (08.11.14), Padova, Bologna și București (09.11.14), Brescia (15.11), Mestre, Torino, Paris și Atena (16.11.14). Cheltuielile estimate sunt de cel puțin 20 398,6 lei. Cheltuielile de deplasare nu se regăsesc în rapoartele financiare ale PLDM.

PDM a efectuat cel puțin 2 întâlniri cu alegătorii în Mestre și Verona (14.11.14). Cheltuielile estimate sunt de cel puțin 3 740 lei. Cheltuielile de deplasare nu se regăsesc în rapoartele financiare ale PDM.

PL a efectuat cel puțin o întâlnire cu alegătorii într-un oraș - Verona (20.11.14). Cheltuielile estimate sunt de cel puțin 1 870 lei. Cheltuielile de deplasare nu se regăsesc în rapoartele financiare ale PL.

Conform calculelor Efortului de monitorizare Promo-LEX, suma totală neraportată pentru cheltuieli de deplasare este de cel puțin 49 944,6 lei.

h. Servicii de întreținere a sediilor permanente

Conform estimărilor efortului de monitorizare Promo-LEX, consumul minim lunar de energie electrică de sediu - 100 lei, apă – 54 lei, gaz – 25 lei.

Astfel au fost făcute estimări minime ale cheltuielilor pentru serviciile aferente sediilor, raportate la numărul de sedii identificate de observatorii Promo-LEX, pentru 8 săptămâni de activitate în campanie electorală. Dintre care PDM a cheltuit cel puțin 12 888 lei, cheltuieli nereflectate în raportul său financiar, PLDM - 12 530 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PCRM - 12 172 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PL - 9 666 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PSRM - 10 382 lei, cheltuieli raportate – 244,80 lei, nereflectate în raportul financiar – 10 137 lei; PP „Patria” - 6 086 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PPRM - 5 012 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PLR - 5 012 lei, raportate – 3 120,64, nereflectate în raportul său financiar – 1 891,36 lei; PP „Renaștere” - 3 222 lei, cheltuieli nereflectate în raport; MPA - 1 432 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PNL - 1 074 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PPCD – 716 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PAD – 358 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PFP – 358 lei, cheltuieli nereflectate în raport; BE „AMUV” – 358 lei, cheltuieli nereflectate în raport.

Conform calculelor Efortului de monitorizare Promo-LEX, suma totală neraportată pentru cheltuieli la capitolul servicii de întreținere a sediilor este de cel puțin 77 900 lei.

i. Servicii de comunicații

Potrivit informațiilor de pe pagina oficială a CEC, cei 26 CE au avut un număr oficial de persoane implicate în campania electorală printre care candidați pe liste, persoane de încredere, observatori, câte un reprezentant cu drept de vot consultativ și câte un trezorier.

Astfel PDM a implicat în campanie un număr de 97 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier și 508 persoane de încredere; PP “Patria” – 100 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier, 540 persoane de încredere; PCRM – 101 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier și 555 persoane de încredere; PPRM – 103 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier și 309 persoane de încredere; PL – 102 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier, 61 persoane de încredere; PSRM – 103 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier; BE “AMUV” – 100 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier; PP “Renaștere” – 101 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier și 10 persoane de încredere; PNL – 103 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PP “PFP” – 103 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; MPA – 102 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PLDM – 101 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PLR – 93 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC, un trezorier; PDA – 88 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PAD – 87 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PPCD – 85 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PP “PVE” – 80 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PPCR – 61 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PP “Ravnopravie” – 57 candidați pe liste și un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC; PP “PNT” – 53 candidați pe liste și un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC; PP “UCM” – 51 candidați pe liste, un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC și un trezorier; PP “Patrioții Moldovei” – 51 candidați pe liste și un reprezentant cu drept de vot consultativ la CEC; CI Doga Anatolie – 20 persoane de încredere (Doga Anatolie inclusiv); CI Oleg Cernei – un trezorier, Oleg Cernei.

La capitolul telefonie mobilă, cheltuielile raportate la 8 săptămâni de campanie pentru un candidat pe listă, un reprezentant cu drept de vot consultativ, un trezorier și o persoană de încredere au fost estimate la 102 lei. La capitolul cheltuieli de telefonie fixă și internet, s-a înmulțit nr. de sedii constatate de observatorii Promo-LEX la tarifele estimate pentru 8 săptămâni (telefonie fixă – tarif minim de 6 lei, internet per sediu – tarif mediu de 110 lei).

Astfel PDM a efectuat cheltuieli de cel puțin 70 266 lei, cheltuieli nereflectate în raportul său financiar; PP “Patria” – 69 428 lei, reflectate în raportul său financiar; PCRМ – 75 004 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PPRM – 45 476 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PL – 23 102 lei, cheltuieli nereflectate în raport; PLDM – 18 626 lei, cheltuieli nereflectate; PLR – 12 938 lei, cheltuieli nereflectate; PSRM – 17 438 lei, cheltuieli reflectate în raportul său financiar; MPA – 11 536 lei, cheltuieli nereflectate; PP “Renaștere” – 13 614 lei, cheltuieli raportate – 2827, 54 lei, cheltuielile nereflectate în raportul său financiar fiind de cel puțin – 10 786, 46 lei; BE “AMUV” – 10 636 lei, cheltuieli nereflectate; PNL – 11 406 lei, cheltuieli raportate – 1370,30 lei, cheltuielile nereflectate în raportul financiar al CE fiind de 10 035,70 lei; PFP - 10 942 lei, cheltuieli nereflectate; PDA – 9 180, cheltuieli nereflectate; PAD – 9 310 lei, cheltuieli nereflectate; PPCD – 9 338 lei, cheltuieli nereflectate; PP “PVE” – 8 364 lei, cheltuieli nereflectate; PPCR – 6 426 lei, cheltuieli nereflectate; PP “Ravnopravie” – 5 916 lei, cheltuieli nereflectate; PP “PNT” – 5 508 lei, cheltuieli nereflectate; PP “UCM” – 5 406 lei, cheltuieli nereflectate; PP “Patrioții Moldovei” – 5 304 lei, cheltuieli nereflectate; CI Doga Anatolie – 2 040 lei, cheltuieli nereflectate; CI Oleg Cernei – 204 lei, cheltuieli nereflectate.

Conform calculelor Efortului de monitorizare Promo-LEX, suma totală neraportată pentru cheltuieli la capitolul servicii de comunicații este de cel puțin 366 344 lei.

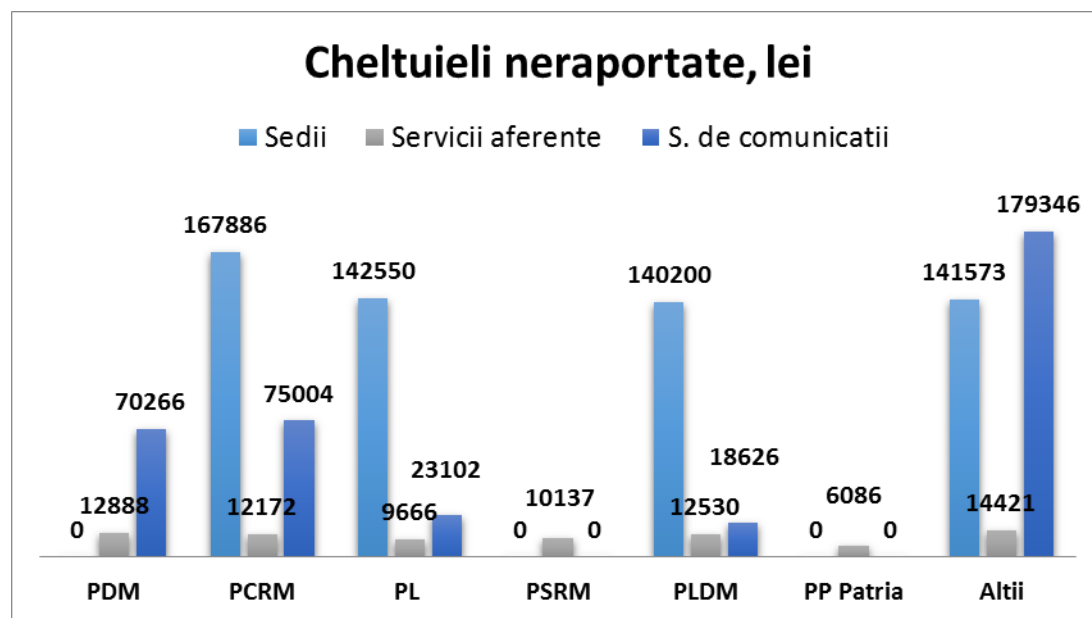

Figura 1.9

În urma calculelor efectuate de Efortul de monitorizare Promo-LEX, a fost stabilit cuantumul total de cheltuieli neraportate, în sumă de 14 916 866 lei. De asemenea au fost calculate la estimări minime cheltuielile totale nereflectate în rapoartele financiare ale concurenților electorali. PDM nu a raportat – 9 592 846 lei, PLDM – 2 965 895 lei, PCRМ – 703 917 lei, PL – 446 953 lei, PSRM – 411 636 lei, alții – 795 619 lei. (fig.1.10 și fig. 1.11)

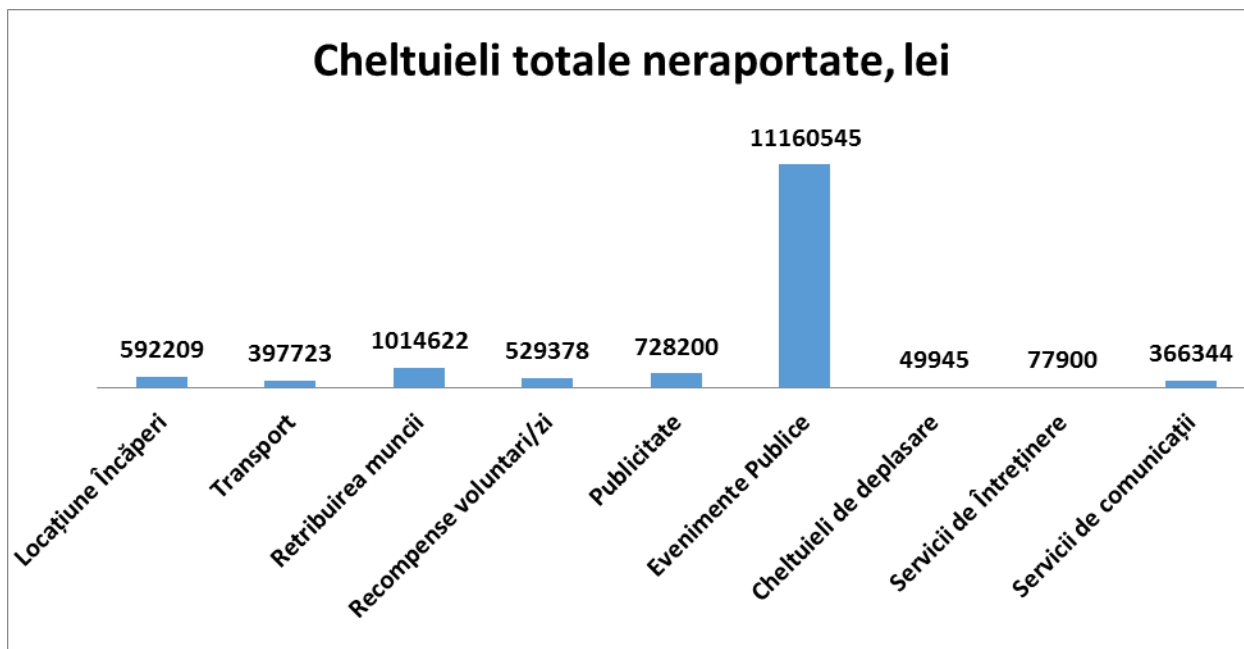

Figura 1.10 Cheltuieli neraportate pe categorii (estimări)

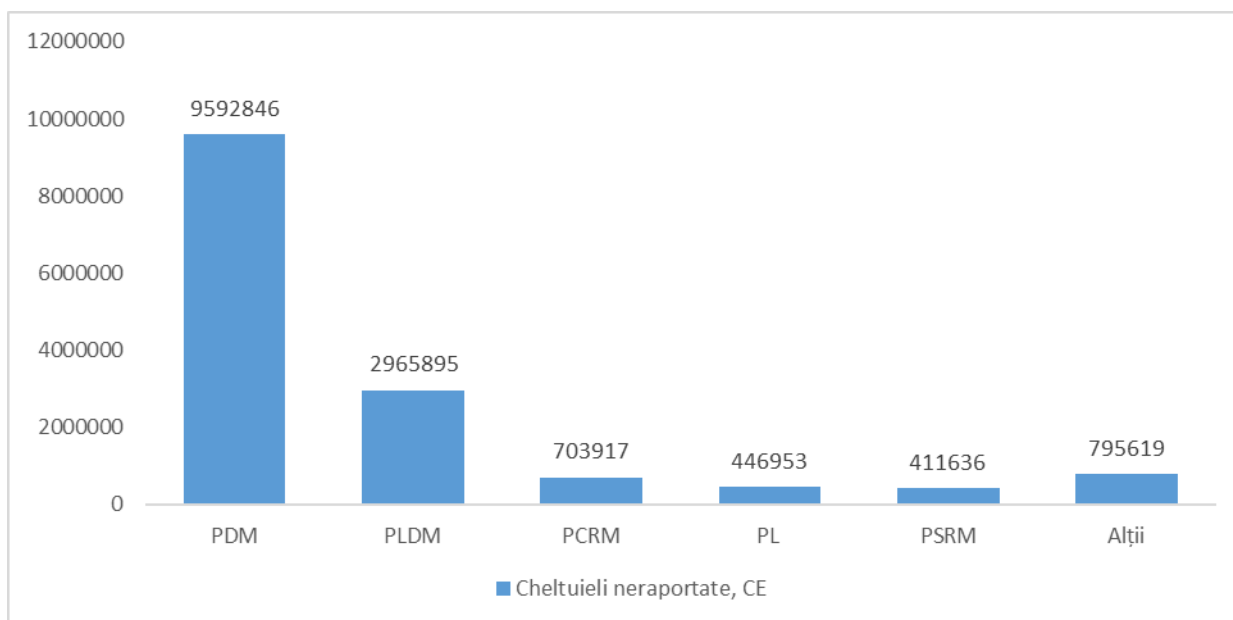

Figura 1.11 Cheltuieli neraportate totale pe concurenți electorali (estimări)

IV. RECOMANDĂRI

Comisiei Electorale Centrale:

- Revizuirea mecanismului de stabilire a plafonului mijloacelor financiare pentru finanțarea campaniei electorale în vederea uniformizării acesteia;
- Eficientizarea mecanismului de control al finanțării campaniei electorale și instituirea unui mecanism unic și uniform de verificare/estimare a cheltuielilor nedeclarate;
- Sancționarea concurenților electorali care nu își onorează obligațiunea de a declara săptămânal, în publicații de circulație republicană, sursele de venituri și susținere materială a campaniei electorale;
- În corespundere cu prevederile art.38 alin.9 Cod Electoral, inițierea procedurilor de control al surselor de venit pentru categoria de donații medii de la 75 000-100 000 lei;
- Cercetarea minuțioasă a rapoartelor financiare depuse de concurenții electorali și calcularea exactă a sumelor calificate ca fiind nedeclarate de către concurenții electorali și/sau neincluse în rapoartele financiare,
- Cercetarea minuțioasă a a cheltuielilor suportate de către concurenții electorali peste hotarele țării și sesizarea pe aceste cazuri a organelor de drept competente conform Codului Electoral în vederea stabilirii surselor de acoperire a cheltuielilor suportate;
- Inițierea discuțiilor privind necesitatea plafonării donațiilor în fondul electoral, inclusiv posibilitatea plafonării vărsărilor din contul partidului în fondul electoral la limita surselor financiare existente *de facto* în contul partidului la începutul campaniei electorale;
- Explicarea modalității de vărsare a mijloacelor financiare din fondul partidului (persoană juridică) în fondul electoral și modalității de reflectare a acestor tranzacții în rapoartele financiare;
- Asigurarea unui mecanism prin care să se evite posibilitatea mascării donatorilor *de facto* a concurenților electorali (*prin virarea mijloacelor financiare în contul partidului și ulterior în fondul electoral prin transferuri unice din contul partidului*);
- Tratarea echitabilă și uniformă în cazul confirmării alegațiilor de utilizare a mijloacelor financiare nedeclarate care depășesc plafonul stabilit de 5% sau care au sorginte externă, în vederea evitării suspiciunilor de parțialitate politică și uniformă a tuturor concurenților electorali;

Parlamentului RM:

- Adoptarea în lectura a II (finală) a proiectului de lege privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Stabilirea datei de publicare a noii legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova ca fiind data de intrare în vigoare a acesteia;
- Modificarea Codului Electoral prin stabilirea unei formule uniforme și constante de stabilire a plafonului mijloacelor financiare ce pot fi virate în fondul electoral al concurentului electoral, precum și instituirea răspunderii juridice graduale pentru nedeclararea ori depășirea cheltuielilor de plafon;
- Revizuirea mecanismului de finanțare a candidaților independenți, în vederea facilitării accesului acestora în cursa electorală și oferirea șanselor echitabile în raport cu concurenții electorali (partide politice);

Concurenților electorali:

- Asigurarea transparenței în acumularea veniturilor și utilizarea mijloacelor financiare cheltuite în campania electorală;
- Sancționarea disciplinară pe interior a membrilor și simpatizanților care au admis situații de evitare a raportării surselor financiare utilizate de concurentul electoral;
- Asigurarea transparenței finanțării campaniei electorale în vederea evitării situațiilor conflictuale care ar genera discuții privind necesitatea excluderii din cursa electorală;

Organelor de Drept:

- Cercetarea, în conformitate cu prevederile legislației contravenționale sau procesual penale, a cazurilor menționate în acest raport care ridică semne privind admiterea unor abateri de la prevederile legislației în vigoare;

V. METODOLOGIA DE OBSERVARE A PROMO-LEX

Asociația Obștească Promo-LEX a avut misiunea de a monitoriza Alegerile Parlamentare din 30 noiembrie 2014 pe tot teritoriul Republicii Moldova inclusiv în partea stângă a Nistrului, activitate pentru care au fost antrenați 41 de observatori pe termen lung și 32 observatori pe termen mediu. În ziua alegerilor, Promo-LEX a delegat observatori pe termen scurt în fiecare secție de votare deschisă pe teritoriul țării. Activitatea tuturor observatorilor pe termen lung și scurt a fost coordonată de o echipă centrală, care a monitorizat inclusiv perioada preelectorală și cea post-electorală.

Efortul de monitorizare realizat de Promo-LEX este neutru și echidistant față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor. Înainte de a fi antrenați în activitate și pe parcursul ei, observatorii Promo-LEX sunt instruiți în domeniul electoral, observării procesului de votare și de totalizare a rezultatelor, precum și să manifeste o atitudine corectă, apolitică și imparțială în cadrul efortului de monitorizare a campaniei electorale. În acest sens, fiecare observator Promo-LEX, înainte de a începe activitatea, semnează un cod de conduită elaborat și aprobat de către Rețeaua Globală a Observatori Electoralali Domestici (GNDEM). Textul codului de conduită este disponibil pe pagina www.promolex.md.

Efortul de monitorizare își propune observarea activităților concurenților electorali prin prisma utilizării finanțelor în campanie, în cadrul căruia au fost analizate veniturile acumulate și cheltuielile suportate și raportate de aceștia în conformitate cu prevederile legislației naționale.

Calculul cheltuielilor a fost efectuat doar în baza constatărilor observatorilor Promo-LEX fiind estimate la costul minim posibil.

Drept sursă pentru elaborarea rapoartelor publice ale efortului de monitorizare au servit informațiile oficiale precum și rapoartele standardizate ale observatorilor, întocmite în baza observării directe, interviuării actorilor electorali, analizei documentelor oficiale.

Standardele internaționale la care se va face referire în rapoartele efortului de monitorizare sunt cele elaborate de către ONU (Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 1966 și Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948); Consiliul Europei (Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului), Comisia Europeană pentru democrație prin drept – Comisia de la Veneția (Codul bunelor practici în materie electorală, Orientări privind finanțarea partidelor politice), Uniunea Europeană (Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene) și OSCE. Principiile de bază ale standardelor internaționale electorale sunt: alegeri universale (dreptul de a alege și de a candida), egale, libere, secrete, periodice, corecte și directe.

Monitorizarea Alegerilor Parlamentare din 30 noiembrie 2014 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Efortul de monitorizare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Efortul de Monitorizare a Alegerilor Parlamentare din 30 noiembrie 2014 beneficiază de asistența tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI) și este susținut financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID), National Endowment for Democracy (NED), Consiliul Europei precum și Fundația Stefan Batory din resursele oferite de Fondul Solidaritate în cadrul Programului “Sprijin pentru Democrație” al Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Polone. Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

VI. LISTA DE ABREVIERI

alin. – aliniat

art. – articol

BE “AMUV” – Blocul Electoral „Alegerea Moldovei–Uniunea Vamală”

CE – Concurent Electoral

CEC - Comisia Electorală Centrală

CI – Candidat Independent

com. – comanda

DJ – Disc Jockey

ex. – exemplare

fig. - figura

GNDEM- Rețeaua Globală a Observatori Electorali Naționali

m² – metri pătrați

MC - moderator concert

mln. – milion

MPA – Partidul Politic “Mișcarea Populară Antimafie”

mun. – municipiu

NDI – Institutul Național Democratic

NED– Fondul Național pentru Democrație

nr. - număr

omvsd – obiecte de mică valoare și scurtă durată

ONG - Organizația non-guvernamentală

ONU- Organizația Națiunilor Unite

OSCE – Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa

pag. – pagina

PCR – Partidul Politic „PARTIDUL COMUNIST REFORMATOR DIN MOLDOVA”

PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova

PDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”

PDM – Partidul Democrat din Moldova

PL – Partidul Liberal

PLDM – Partidul Liberal Democrat din Moldova

PLR – Partidul Politic „PARTIDUL LIBERAL REFORMATOR”

PNL – Partidul Național Liberal

PNUD – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare

PP – partid politic

PP “PNT” - Partidul Politic „Partidul pentru Neam și Țară”

PP “Patria” – Partidul Politic „PATRIA”

PP “PFP” –Partidul Politic „Partidul Forța Poporului”

PP “Renaștere” –Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”

PPCD – Partidul Popular Creștin Democrat

PP “UCM” – Partidul Politic “Uniunea Centristă din Moldova”

PPRM - Partidul Politic “Partidul Popular din Republica Moldova”

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”

PP “PVE” – Partidul Politic “Partidul Verde Ecologist”

r. – raion

RM – Republica Moldova

SA – societate pe acțiuni

SRL – societate cu răspundere limitată

unit. – unități

USAID– Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională

UTAG – Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PLDM:

Dacia Logan CMZ975, Dacia Logan FRAQ336, Mercedes RMG001, Volkswagen SP008, Skoda Octavia CUN014, Dacia Logan CMZ9811, nr. de înmatriculare SQW676, CNF298, CQU120, CQW212, RMG028, ȘDAE066, ȘDIS777, CNG452, Dacia Logan CNG453, Dacia Logan CMZ504, Dacia Logan CLAO866, Volkswagen FRAO176, Mercedes SGAO144, Škoda CRX656, KIA CRY305, Chevrolet Tacuma SDAH245, Dacia Logan CNG452, Honda SDVM888, Dacia Logan CSF890, Niva SDWW200, Fiat Punto SDAG970, Toyota Carina CMV072, Mitsubishi Pagero NAX011, Mercedes208 CLAR681, Ford Transit CLAN298, Mercedes Sprinter CLAH202, Mercedes Sprinter CLAR373, Mercedes Sprinter CLAK685, Scoda Yeti BLDR303, Scoda CSB371, Mercedes RMG, Dacia Logan SP032, MAI 0320, CVV074, ACRZ340, Dacia Logan CRN686, Dacia Logan GAQ358, WV Touareg, Toyota Land crouser, Dacia Logan CQU852; Dacia Logan CPH450; Dacia Logan CMZ506, Dacia Logan CMZ509, Dacia Logan CMZ976, maxi-taxi SG AD 435, RSAR 025, COS 825, COS825, RSAR 025, RMP004, maxi-taxi TLAM606, maxi-taxi Mercedes COW799, Vaz 2110, CRSF 001, Dacia Logan SGAQ358, Scoda Yeti BLDR303, Skoda Superb CPF712, Dacia Logan FLAR016, Scoda RMG017, RZAD888, Toyota Land CMZ509, Toyota maxi-taxi Mercedes UNAX297, Dacia Logan CRZ094, Dacia ILBH264, Dacia Logan CPB409, Dacia Logan SGAQ358, Scoda Yeti BLDR303, Dacia Logan CMY857, KIP11, CQU120, CQO112, CQO111, KBI01, Dacia Logan CMY 536, Toyota CGO212, SGAD435, BR AU 584, CRY700, Mercedes Vito COW799, Dacia CRN686, Dacia Logan SGAQ358, Scoda Yeti BLDR303, CLAQ866, CRG719, CCW212, Dacia CRN686, VW Phaeton BLDL070, Dacia Logan SGAQ358, CKI145, KAT765, COH915, CHU799, RZAH958, RZAJ957, RZAI570, RZAG512, RZAG786, RZAI 112.

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PDM:

Autocare:

CQG518, MAN COW696, KAU925, MAN COW630, MAN COW698, MAN COW639, CHAR311.

Autoturisme:

Vaz 2115 KPD021, Dacia Logan CQG012, Lada CPD028, Mercedes E-class CQA756, Skoda Octavia RMP009, Vaz 2109 KPD041, maxi-taxi CPX260, Niva CLAK012, BMW X5 KOK202, Skoda COC163, Mercedes ML KVD999, Mercedes CQA756, CRZ369, Mercedes Sprinter CSY288, Mercedes Sprinter CLAQ038, Skoda Oktavia RMP009, Range Rover KVL299, Mercedes Sprinter CSQ999, Lada KPD039, Mercedes Sprinter ISUZU ORBC492, ORAR807, Mercedes Sprinter CRS555, Vaz 2109 KPD041, Mercedes Sprinter CSQ999, Lada KPD028, Dacia Logan CQG 012, VAZ 21015 KPD021, Lada Calina KPO049, Mercedes CPX259, CPX257, COY247, KAU716, Vay21015, Mercedes CPT034, Vaz2109 KPD041, Lada 09 KPD039, Dacia Logan COS810, Scania CQG518, Vaz 2109 CPD038, Skoda Octavia RMA263, Mercedes Sprinter CRO467, Lada KPD028, Vaz 21009, KPD022, Lada CPD 038, Mercedes-Benz Sprinter CRO467, Maxi-taxi CPT034, Lada Calina KPO049, VAZ 21009, KPD 022, Vaz 2109 KPD 041, Mercedes 208 CPS782, CQV 180, Lada KPD029, Maxi-taxi CPX299, Vaz 21009, KPD022, Lada KPD 028, Vaz 2109 KPD041, Mercedes KAU746, CQV-180, maxi-taxi CPX260, Lada KPD028, Vaz 2109 KPD041, BMW CCU127, Mitsubisi CMC070, Volkswagen KPD641, Lada KPD030, Vaz 2109 KPD041, RZ AE 475, Lada KPD028, Scoda COL182, AUDI CRL632, Dacia Logan COS810, COL182, CSO999, COC163, RMP009, maxi-taxi ARGUS-S CPA033, Volkswagen KAF446, RZAJ686, Mercedes CHAZ886, Mercedes Sprinter ORBM730, Mercedes Sprinter ORBE139, CHAR311, Mercedes CHBB206, maxi-taxi CPS782, ORBA700, CHBE384, RZAG653, RZAV333, RZAG685, RZAG663, Mercedes KAU965.

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PSRM:

Volkswagen FRAQ411, Suzuki TRAK914, MTZORC9, Dacia Logan CPN015, Mercedes E-class BLSU777, Deo Matiz RZAJ 903, Vaz 21099 TGOO009, Mercedes E-Class BLSU777, RZAH437, Mercedes sprinter CLAH212, Mercedes sprinter UNAW992, Scoda Superb KPS 526, Lada 21099 TGAH099, Hyundai CHBC096, Mercedes CPB999, NSAM395, CLAP520, CIY940, UNBS018, TLAM216, DBAI031, COH14, CPS782, UNAT649, Mercedes CMAM 950, Mercedes COB575, CNT318, Skoda Oktavia CRS34, BMW STAZ781, KAF075, Mercedes sprinter CLAH212, CLAL898, CRJ996, CQK025, Toyota KAF075.

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PCRM:

Autobus TLAM216, Icarus SVAI492, ICARUS FRAL492
Skoda Superb KPC077, Mitsubishi Jeep CMR88, Chevrolet Aveo KAA037, Ford TranzitT CTX400, BMW KAV080, Lada KAA037, Mercedes SDAE191, Mercedes SDIP100, Mercedes FEAN523, Mercedes FRAP559, KAVZ FRAQ812, KAVZ SRAR446, Mercedes 208 UNAT645, Mercedes P180AH, Chevrolet Aveo KAA037, Skoda Superb BLAC001, Mercedes P180AH, Hyndai CMW464, Skoda superb RMP021, SDAG973, SDAE191, Mercedes CHBE945, Mercedes CJC035, ILBJ439, ILNZ444, CPJ887, IIAO900, C075AE, GRAB070, KAI255, HNAO219.

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PP „Patria”:

Wolkswagen COK493, CRF169, CPY769, Dacia Logan KRU012, Scoda Octavia UNAS 774, Range Rover KRU04, Landcruiser200 KRU01, Dacia Duster RMA164, BMV GZT387, Wolkswagen CPJ851, OCAL122, Dacia Logan KRU177, Mercedes CMZ005, Audi A8 BLDV 880.

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PL:

Skoda RMP034, maxi-taxi ORBM874, Mercedes CPL001, Mercedes Sprinter CMW054, Opel Astra CMS777, CMZ 444, BMV CKS857, Volvo XC90 ANBB510, BRAX841, CHAV295, Mercedes CHAY171, Toyota Highlander CLW565, Toyota Auris KVL418, BEAE238, Mercedes Benz C200 ANAS866, Mitsubishi Lancer CSAP075, Mercedes Benz TGVO777, Suzuki Vitara ANAY696, Volvo XC90 ANBB510, Mercedes Sprinter CMW054, ILVC777, KAE004.

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PP „Renaștere”:

Mercedes Bens TRTW001

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de PLR:

VW Phaeton BLDL070

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de MPA:

Maxi-taxi CMR351, Skoda CHAZ625, Volkswagen CMR351

Numererele de înmatriculare ale unităților de transport utilizate de BE „AMUV” :

Mercedes CHAT412